

เรื่องบางเรื่องเท่ากับเท่าไร
จำลอง พงษ์สวัสดิ์

ศ.ดร.นิตยศรี แสงเดือน จากอีสานสู่ปักกิ่งได้

ปี 2555 คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (อ.ก.พ.) ประชุมเห็นชอบให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรองศาสตราจารย์ เป็นศาสตราจารย์ 5 คน ประกอบด้วย รศ.วรรณข จัตุรัสสุทธิพงษ์ สาขาวิชา สรีรวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล, รศ.นิตยศรี สัตยาศัย สาขาวิชาชีวเคมี มหาวิทยาลัยขอนแก่น, รศ.จงกลณี วัฒนาศาเพิ่มพูล สาขาวิชาสรีรวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล, รศ.นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ สาขาวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ รศ.นิตยศรี แสงเดือน สาขาวิชาพันธุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

"ดิฉันเพิ่งกลับจากอเมริกาค่ะ ไปอยู่ที่โน่นหกเดือน ทราบว่าถูกเสนอชื่อเพื่อโปรดเกล้าฯ ก็ตอนอยู่อเมริกา ดีใจมากค่ะ" อาจารย์นิตยศรี บอกเล่าด้วยรอยยิ้มปิติ คณะผู้บริหารวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ (SCT.) พุ่งสง ทาบตามให้มารับตำแหน่งอธิการบดี เพราะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ทั้งด้านวิชาการ การบริหาร สถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา และมีประสบการณ์ทางด้านการศึกษา "ดิฉันคิดว่าเป็นงานท้าทายมาก ถึงไม่คุ้นเคยกับปักกิ่งได้ แต่เมื่อลงมาศึกษามา ดูพื้นที่ แม้ไม่ทั่วถึง แต่ดิฉันก็ตอบตกลง" ก่อนนี้อาจารย์นิตยศรี แสงเดือน เคยดำรงตำแหน่ง คณบดีคณะทรัพยากรธรรมชาติและอุตสาหกรรมเกษตร

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ สกลนคร เมื่อเดือนสิงหาคม 2550 - สิงหาคม 2554 เกษียณอายุราชการเมื่อปี 2553 แต่ยังคงเคลื่อนไหวคล่องแคล่วกระฉับกระเฉง

อาจารย์นิตยศรี เป็นชาวสมุทรสงคราม สนใจศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์ ตั้งแต่ครั้งเรียนชั้นมัธยม สำเร็จปริญญาตรี วท.บ. (วิทยาศาสตร์ทางทะเล) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับทุนทบวงมหาวิทยาลัยให้เรียนปริญญาโท วท.ม. (พันธุศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และปริญญาเอก สาขาพันธุศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยแคนซัส (Kansas State University) สหรัฐอเมริกา โดยทุนส่วนตัว กลับมาสอนหนังสือ

วิทยาเขตที่สกลนคร วันเสาร์ วันอาทิตย์ รองศาสตราจารย์วิโรจน์ อิมพิทักษ์-- ปัจจุบันท่านเป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชวนดิฉันและคนอื่นๆ เดินทางไปสำรวจหาพื้นที่ที่เหมาะสมที่ สกลนคร แล้วค่อยๆ สร้างตึกทีละตึก ไปบุกเบิกที่นั่น ดิฉันอยู่ที่นั่นเกือบยี่สิบปี มารับตำแหน่งที่วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ ซึ่งอาคารเรียนกับครูอาจารย์มีพร้อมอยู่แล้ว"

วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ เปิดสอนระดับปริญญาตรี เมื่อปี 2544 ประกอบด้วยคณะวิทยาการจัดการ, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, คณะ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และระดับบัณฑิตศึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ตรีพล เจาะจิตต์ ดำรงตำแหน่งอธิการบดีคนแรก ต่อมาอธิการบดีลาออกไปสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครศรีธรรมราช นางสาวโสภา โลหะขจรพันธุ์ หนึ่งในคณะผู้ก่อตั้งวิทยาลัยจึงทำหน้าที่รักษาการอธิการบดี

หนังสือ 'พันธุศาสตร์พิช' ผลงานของ ศ.ดร.นิตยศรี แสงเดือน

ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่ยุคปรับปรุงพันธุ์จนถึงยุคพันธุวิศวกรรม จนพันธุศาสตร์พัฒนามาถึงยุคโคลนนิ่ง "ปี 2538 มหาวิทยาลัยเตรียมไปเปิด

ถามอาจารย์นิตยศรี ว่าอธิการบดีคนใหม่มีแผนงานพัฒนาวิทยาลัยอย่างไรบ้าง "สิ่งที่จะต้องทำมีหลายอย่าง ทั้งเร่งด่วนและค่อยๆ ทำ อย่างแรกคือ การยกระดับวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นเรื่องของความน่าเชื่อถือ และค่านิยม เรื่องนี้ค่อยๆ ปรับค่อยๆ ทำ อย่างที่สอง ดิฉันคิดว่าสำคัญมาก คือ การสร้างบรรยากาศ

การเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยพัฒนาหลักสูตรการเพิ่มทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ การเสริมศักยภาพห้องเรียนรู้อาเซียนศึกษา และแลกเปลี่ยนนักศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งตอนนี้มีเด็กเวียดนามกับลาวมาเรียนกับเราแล้ว วิชาเกี่ยวกับอาเซียนเป็นรายวิชาที่นักศึกษาจะต้องเรียน"

อาจารย์ถ่ายทอดประสบการณ์การสอนที่สกลนคร "สถาบันอุดมศึกษาทางภาคอีสานหลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัย

ราชภัฏสกลนคร หรือมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เปิดรับนักศึกษาจากประเทศเพื่อนบ้านอย่างเวียดนามกับลาวมาหลายปีแล้ว เด็กเวียดนามเรียนเก่งและขยันเรียนกันมาก ที่นี้เรากำลังติดตามผลอย่างใกล้ชิด"

อาจารย์บอกว่า การเพิ่มนักศึกษาจากประเทศเพื่อนบ้าน มีความจำเป็นอย่างมาก "แผนพัฒนาที่ต้องทำอย่างเร่งด่วน คือ ด้านสหกิจศึกษา นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาต่างๆ จะต้องออกไปฝึกปฏิบัติงานกับสถานประกอบการเพื่อศักยภาพและสร้างโอกาสในการทำงาน"

แผนยกระดับวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัย อาจารย์จะทำควบคู่ไปกับการสนับสนุนงานวิจัยของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา ระดับปริญญาโท

โดยเฉพาะอาจารย์ผู้สอนที่หลายท่านสอนมานาน แต่ไม่สามารถขอตำแหน่งทางวิชาการ "ดิฉันมีประสบการณ์ด้านการวิจัย โดยเฉพาะรูปแบบการนำเสนอ หลายท่านไม่เข้าใจกฎเกณฑ์ในการเพิ่มตำแหน่งทางวิชาการ ดิฉันจัดประชุมอบรมทำความเข้าใจ ชี้แนะแนวทาง โดยแนะนำให้ทำ

วิจัยที่มีคุณภาพ ตอบโจทย์ของชุมชนได้ และนำไปตีพิมพ์ในวารสารที่มาตรฐาน ฟรุ้งนี้ดิฉันจะเดินทางไปดูสภาพพื้นที่ต่างๆ ในอำเภอทุ่งสง ฉวาง พิปูน และอำเภอใกล้เคียงว่ามีอะไรน่าสนใจบ้าง อาจารย์บางคนสอนมาแปดปี สิบปี การเขียนยังไม่รู้สึกมั่นใจ ถ้าเขียนดี เงินทุนวิจัยหาไม่ยาก"

ศ.ดร.นิตยศรี แสงเดือน เป็นนักวิจัยที่มีชื่อเสียง ได้รับทุนโครงการวิจัย 14 โครงการ ในจำนวนนี้เป็นหัวหน้าโครงการ 3 โครงการ ที่ปรึกษาโครงการ 5 โครงการ

ศ.ดร.นิตยศรี แสงเดือน อธิการบดี วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ (SCT.)

ผู้ร่วมวิจัย 6 โครงการ เขียนความวิชาการ 18 เรื่อง ตีพิมพ์ในวารสาร 9 เรื่อง ผลงานวิจัยถูกนำไปใช้ประโยชน์ 9 เรื่อง เช่น โครงการวิจัยและถ่ายทอดงานวิจัยสู่เกษตรกรในเขตอีสานตอนบน, การศึกษามาตรการพัฒนากำลังคนเพื่อสนับสนุนการส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทย

ด้านการเกษตรในประเทศลาว เป็นต้น

"ดิฉันจะย้ำกับอาจารย์ทุกคนว่า งานวิจัยต้องมีประโยชน์ต่อชุมชน เสร็จแล้วต้องเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน ให้ชุมชนนำไปใช้ประโยชน์ สนับสนุนให้ทุกคนมีโอกาสขอตำแหน่งทางวิชาการ ส่วนการสอนก็ต้องดูเทคนิคว่ายึดเยียดหรือไม่ การออกข้อสอบและการตัดเกรดต้องค่อยๆ ดูกันไป ส่วนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อาจารย์ทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องทำอยู่แล้ว"

อาจารย์ใช้ชีวิตทางภาคอีสานร่วม 20 ปี คราวนี้ต้องย้ายถิ่นลงกรุงเทพฯ สอบถามว่ารู้สึกแปลกและแตกต่างกันมากหรือเปล่า

"สกลนครเป็นจังหวัดสงบ มีพระเกจิอาจารย์ที่มีชื่อเสียงทางด้านวิปัสสนาหลายรูป คนก็ดี ให้ความร่วมมืออย่างดี ส่วนนครศรีธรรมราชสภาพแวดล้อมดี น่าจะทำงานให้เกิดประโยชน์ได้ ทั้งประโยชน์แก่สถานศึกษา คือพัฒนาตามแผนที่วางไว้ รวมทั้งการเพิ่มจำนวนนักศึกษาให้มากขึ้น นักศึกษาที่จบออกไปมีความรู้มีความสามารถในการทำงาน และใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข"

ศ.ดร.นิตยศรี แสงเดือน ตอบอย่างมั่นใจ ผมได้แต่แอบหวังว่า อาจารย์จะผลักดันให้เกิดงานวิจัยที่สนองประโยชน์ต่อชุมชนได้จริงๆ ลัก 5-6 ชิ้น ก็ดีใจแล้ว ■